

Андре ЖОЛІВЕ

André Jolivet

(1905 – 1974)

Народився 8 серпня в Парижі у сім'ї художника і піаністки. Батьки готували його до кар'єри вчителя, але хлопчик виявив помітний музичний талант. З чотирнадцяти років Жоліве почав навчатися грі на віолончелі, незабаром з'явилися і його перші твори. З 1928 він вивчав контрапункт, гармонію і класичні музичні форми під керівництвом Поля Ле Флема, який познайомив його з поліфонією XV-XVI століть. Тоді ж Андре знайомиться з творами атональної техніки: у 1927 він присутній на концерті в залі Плейель, де виконуються роботи Арнольда Шенберґа. А двома роками пізніше – на прем'єрі твору Едґара Вареза «Амери́ки». Масштабні звукові маси і широке використання ударних інструментів справили на молодого музиканта велике враження, і незабаром Ле Флем знайомить його з Варезом, який почав приватно навчати Жоліве композиції. 1931 року на твори Жоліве звернув увагу молодий **Олів'є Мессіан**, який сприяв появі деяких з них на концертах Національного музичного товариства. У творчих поглядах двох композиторів було багато спільного, обидва цікавилися екзотичними культурами і прагнули розширити емоційні кордони музики. Через чотири роки вони разом утворюють музичне товариство La spirale, на базі якого в 1936 формується La jeune France, що виступила протиположною естетичним позиціям неокласицизму

Стравінського

та композиторів

«Шістки»

. В роки Другої світової війни діяльність групи була перервана, сам Жоліве був мобілізований до армії. Враження воєнних років знайшли своє втілення у таких творах, як «Меси на день миру» і «Трьох скарг солдата».

У повоєнні роки Жоліве виступає з публікаціями. Його дебютом стала стаття під назвою «Досить Стравінського» (Assez de Stravinsky), в якій він оголосив, що творчість цього композитора не мала на французьку музику жодного впливу. Стаття викликала великий інтерес серед музичної громадськості, на захист Стравінського виступив **Франсіс Пуленк**

, у газеті «Фігаро» вийшла його стаття «Хай живе Стравінський» (Vive Stravinsky).

З 1945 по 1959 Жоліве обіймав посаду музичного керівника театру «Комеді Франсез» і написав музику до ряду театральних постановок. Композитор також працював на радіо, складав музику до кінофільмів, багато подорожував. Під враженням від поїздок до країн Середнього Сходу, Східної Азії та Африки Жоліве знову звернувся до екзотичного музичного матеріалу, що знайшов втілення у фортепіанному концерті (1949-1950), Першій симфонії (1953) і деяких інших творах. Національна культура знайшла відгук в ораторії «Правда про Жанну д'Арк» (1956), «Чудові закохані» для оркестру (1961) за мотивами творів Мольєра і Люллі. В останньому творі оригінально сполучаються барокові форми і жанри із сучасними прийомами оркестрування.

У 1959 Жоліве заснував Французький центр музичного гуманізму, з 1961 викладав композицію в Паризькій консерваторії. В останні роки життя композитор планував написати оперу «Невідомий солдат», однак задум залишився нездійсненим.

Творча спадщина композитора налічує 5 балетів, дві опери, близько 30-ти вокально-оркестрових творів, понад півсотні камерних та інструментальних доробків.